

Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка" включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки

Ефективна ЕКОНОМІКА

Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет

№ 7, 2011 [Назад](#) [Головна](#)

УДК 636.1:331.2

О. Л. Кукла,
молодший науковий співробітник,
Інститут тваринництва НААН України, м. Харків

ОПЛАТА ПРАЦІ РОБІТНИКІВ КІННИХ ЗАВОДІВ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ

Анотація. Стаття присвячена проблемам та перспективам оплати праці робітників, зайнятих в галузі конярства.

Ключові слова: оплата праці, конярство, кінні заводи

Annotation. Article describes pay problems and perspectives in horse – breeding.

Keywords: pay, horse – breeding, horse farms.

Вступ. Заводські породи коней є генофондом племінного конярства. Їх використовують для розведення і удосконалення нових порід, розвитку професійного кінного спорту, в туризмі, в біологічній промисловості, виробництві м'яса конини, кумису, в сільськогосподарських роботах та інше.

На початок 2010 року в Україні за даними Державного племінного реєстру [1] існує 124 суб'єкти по племінній роботі: 27 конезаводів (10 державні), 97 племінних репродукторів, 5 іподромів, а також заводські конюшні, трен. депо, селекційні центри. Чисельність основних заводських порід склала 5776 голів: українська верхова – 2101 голова, або 36,4%; російські і орловські рисисті – 1757 голів (30,5%); чистокровна верхова – 695 голів (12,0%); новоолександрівський ваговоз – 395 голів (6,8%); інші породи – 828 голів (14,3%).

Але на жаль чисельність племінних коней в Україні постійно знижується. Поголів'я племінних коней тільки за останні п'ять років скоротилося майже на 20 відсотків (табл. 1).

Таблиця 1. Зміни чисельності племінних коней в Україні за 2006-2010 рр

Породи	Роки					2010 у % до 2006
	2006	2007	2008	2009	2010	
Українська верхова	2704	2872	2913	2249	2101	77,7
Чистокровна	796	755	758	693	695	87,3
Орловська	1069	1156	1113	980	858	80,3
Російська	1140	1287	1297	1150	899	78,8
Новоолександрівська ваговозна	692	606	523	514	395	57,1
Інші породи	769	906	888	878	828	107,7
Всього	7170	7582	7492	6464	5776	80,6

Джерело: розраховано за даними Державного племінного реєстру за 2005-2009 рр [1-5].

Постановка задачі. У галузі конярства, як і в інших галузях тваринництва, має місце тісне переплетення економічних процесів відтворення з біологічними. Праця в даному випадку повинна бути направлена на забезпечення правильного ходу природних процесів. У процесі праці, в конярстві, як ні в якій іншій галузі, люди тісно пов'язані з тваринами. Отже всі заходи повинні бути направлені на вдосконалення організації праці з урахуванням фізіологічних особливостей всіх статевовікових груп коней.

Необхідно створити такі умови, щоб найбільша кількість зі всього поголів'я коней відповідала щонайвищим вимогам, встановленим для кожної групи, як за промірами, так і по живій масі згідно шкали розвитку кожної породи.

Годівля, система утримання, догляду за молодняком коней вимагає від працівників доброї підготовки, спеціальних навиків і знань не тільки у області утримання, годівлі коней, але і по прийомах підготовки кобил, жеребців до парувальної компанії, проведення цієї компанії. Ці вимоги з особливою гостротою виникають стосовно організації вирощування коней в кінних заводах і племрепродукторах.

Організація праці – процес встановлення раціональних форм його розділення і кооперації розстановки на цій основі працівників, дотримання правильних кількісних пропорцій і якісного співвідношення між робочою силою і матеріально-речовинними елементами виробництва, створення найсприятливіших умов забезпечення ефективних дій і узгодженої взаємодії людей в процесі виробництва [6].

У кінних заводах раціональна організація праці пов'язана із утриманням коней, які знаходяться на різних стадіях біологічного циклу розвитку. Процес праці повинен бути організований так, щоб були враховані зоотехнічні вимоги, були використані найсучасніші технології в годівлі, утриманні, тренінгу коней. Прийоми і методи виконання робіт, організаційно-технологічні схеми організації праці, на конфермі розроблялися з урахуванням статевовікових груп коней.

З переходом до ринкових відносин організація і оплата праці знає у тваринництві втому числі і галузі конярства суттєвих змін. Якщо раніше рекомендації розроблялися для сільськогосподарських підприємств і радгоспів, колгоспів, кінних заводів, дослідних і учбових господарств та інших господарств та інших господарств то останнім часом свою актуальність вони втратили.

Типові положення радянських часів оплати праці, штатні розклади, нормативні акти було відмінено. Розроблялися на рівні різних підприємств тимчасові нормативи, які часто не охоплювали повністю потреби галузі. Нині встановлюється відповідно до закону України тарифні розряди, які пов'язані з мінімальним розміром оплати праці працівників в галузях економіки, зайнятих на умовах найму в підприємствах всіх форм власності.

В кінних заводах за останні роки заробітна плата виплачується по мінімальній ставці, не витримуються тарифні розряди. Ось тому необхідним є обґрунтування організації праці на кінному заводі, яка включає перелік категорій працівників, тарифікацію робіт, норми обслуговування, елементи робіт і обов'язки виконавців, умови виконуваних робіт, нормативи витрат часу на окремі роботи.

Результати. Заробітна плата працівників кінних заводів повинна стимулювати більш високу якість реалізованих коней і залежати від володіння передових методів і прийомів праці по їх вирощуванню і тренуванню. Ми вважаємо, що ситуація, коли існуюча заробітна платня робітників зайнятих в галузі конярства, яка не перебільшує 800-900 гривень і не відповідає середньої заробітної платні по галузі сільського господарства в 2009 році (за даними Держкомстату України [7] вона становила 1209 грн) неприпустима.

Тому ми пропонуємо проектну заробітну платню, де б розмір її був на рівні 1100-1200 гривень. Це дозволить підвищити робітникам в конярстві заробітну

платню в 1,2-1,3 рази (табл. 2).

Заробітну плату необхідно пов'язати з якісними показниками при одержанні приплоду, вирощуванні і тренуванні коней, яка б стимулювала роботу в галузі конярства, а не знижувала як окремі породи коней так і кінні заводи.

Висновки. Таким чином, оплата праці – повинна бути важливою ланкою як при вирощуванні заводських порід коней так і в системі формування виробничих витрат при розробці нормативної собівартості на продукцію тваринництва.

Таблиця 2. Існуюча та проєктна середньомісячна оплата праці у Стрілецькому кінному заводі Луганської області у 2009 році

Роботи	Фактична середня місячна заробітна плата у 2009 році		Розрахункова місячна заробітна плата на 2012 р., грн
	Тарифний розряд по довіднику	Існуюча заробітна плата, грн	
Робота конюха, конюха – табунщика по уходу:			
А) за племінні кобилами и молодняком на кінних заводах, ипподромах и племінних фермах.	5	800	1100
Б) за жеребцями - плідниками	6	950	1200
В) за кіньми всіх візрів в робоче-користувальному конярстві та откормі	4	750	1000
Робота жокея	6	950	1200
Робота помічника жокея	5	800	1100
Робота тренера коней	6	950	1200

Джерело: дані первинного обліку в 2009 році та власні розрахунки.

Список використаних джерел

1. Міністерство аграрної політики України. Державний науково-виробничий концерн «Селекція». Державний племінний реєстр. 2009 рік. Київ. 2010.
2. Міністерство аграрної політики України. Державний науково-виробничий концерн «Селекція». Державний племінний реєстр. 2005 рік. Київ. 2006.
3. Міністерство аграрної політики України. Державний науково-виробничий концерн «Селекція». Державний племінний реєстр. 2006 рік. Київ. 2007.
4. Міністерство аграрної політики України. Державний науково-виробничий концерн «Селекція». Державний племінний реєстр. 2007 рік. Київ. 2008.
5. Міністерство аграрної політики України. Державний науково-виробничий концерн «Селекція». Державний племінний реєстр. 2008 рік. Київ. 2009.
6. Долгошей Г.А.. Экономика сельского хозяйства: Словарь-справочник. / Г.А. Долгошей, М.М. Макеенко. - М.: Колос, 1981. – 396с.
7. www.ukrstat.gov.ua

Стаття надійшла до редакції 06.07.2011 р.

ТОВ "ДКС Центр"